

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จากแต่เดิมการประกอบธุรกิจมุ่งหวังการแข่งขันกันเพียงผลกำไรเท่านั้น ปัจจุบันการประกอบธุรกิจต้องมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงมากยิ่งขึ้นเนื่องจากเป็นยุคของเทคโนโลยีที่ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นธุรกิจต่างๆ จึงมุ่งหากกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการ ภาคธุรกิจเริ่มหันมาสนใจทางด้านสิ่งแวดล้อมและสภาพสังคมมากขึ้น จากทุกธุรกิจที่ต้องขึ้นอยู่กับผู้บริโภคเป็นสำคัญ และผู้บริโภคที่เป็นฐานสำคัญของวงจรธุรกิจนั่นเองที่ทำให้ผู้ประกอบการต่างๆ ต้องหันมาสนใจและคำนึงถึงสภาพสังคมโดยรวมมากยิ่งขึ้น

ธุรกิจจึงควรมีหน้าที่ทั้งด้านจริยธรรมและเศรษฐกิจเป็นองค์ประกอบ ธุรกิจจะเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคงถาวรโดยมีกำไรระยะยาวได้ จะต้องดำเนินธุรกิจภายใต้กรอบของจริยธรรมซึ่งหมายถึงความถึงเป็นการดำเนินธุรกิจตามบทบาทหน้าที่ทางธุรกิจที่ไม่ผิดศีลธรรมและกฎหมาย และจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ดังนั้นนักบัญชี ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในภาคธุรกิจต่างๆ และเริ่มมีบทบาทสำคัญมากขึ้น หลังจากเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและการประกาศลดค่าเงินบาทของประเทศไทย ทำให้เกิดผลกระทบไปทั่วทุกภาคธุรกิจ รวมถึงด้านวิชาชีพทางการบัญชีที่มีการกล่าวถึงว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิดวิกฤตดังกล่าว และได้มีการส่งเสริมแนวคิดทางด้านความโปร่งใส(Transparency) และส่งเสริมด้านจริยธรรมกันมากขึ้นเพื่อให้มีหลักการปฏิบัติ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และต่อสังคมโดยรวม โดยปกตินักบัญชีที่มีวิชาชีพเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี (Auditor) จะมีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพเป็นแนวทางหลักในการปฏิบัติทางวิชาชีพอยู่แล้ว และรวมถึงนักบัญชีโดยส่วนใหญ่จะยึดหลักจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยเช่นกัน

ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ได้มีบริษัทที่จัดทำธุรกิจ โดยมีรายชื่ออยู่ที่สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่ เป็นจำนวนประมาณ 13,000 ราย โดยแยกเป็นธุรกิจที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองมีประมาณ 6,000 ราย และแยกเป็นธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นบริษัท ประมาณ 2,500 ราย และจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ประมาณ 3,500 ราย และจากจำนวนรายธุรกิจดังกล่าวสามารถแยกออกมาเป็นธุรกิจที่รับจัดทำบัญชีได้เป็นจำนวน 44 ราย โดยมีที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนทั้งสิ้น 36 ราย

ผู้ศึกษาจึงสนใจในการจัดทำเรื่องจริยธรรมกับนักบัญชี โดยศึกษาจากกลุ่มสำนักงานที่รับจัดทำบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงการมีจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพทางการบัญชีสามารถก่อให้เกิดคุณประโยชน์ ต่อผู้ประกอบวิชาชีพเอง ต่อภาคธุรกิจ และต่อสังคมโดยรวม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงหลักการทำงานของผู้รับจัดทำบัญชีกับหลักจริยธรรมว่าสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กับหลักจริยธรรม

ขอบเขตของการศึกษาและวิธีการศึกษา

1. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาจากข้อมูลของสำนักงานรับทำบัญชี ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 36 ราย โดยมุ่งเน้นที่ผู้ปฏิบัติในการจัดทำบัญชี

2. วิธีการศึกษา

ระดับปฐมภูมิ : เป็นการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้จัดทำบัญชี ของสำนักงานรับทำบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ระดับทุติยภูมิ : ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. นิยามศัพท์

การจัดทำบัญชี¹ หมายถึง การจดบันทึกรายการค้า หรือเหตุการณ์ค้าที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน และการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานทางการเงิน

จริยธรรม² หมายถึง สิ่งที่ควรประพฤติ และประพฤติเหมาะสมในสิ่งที่ถูกต้องซึ่งสังคมยอมรับ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขร่มเย็น

¹ สมเดช โรจน์สุริเสถียร. เทคนิคการวางระบบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ. บริษัท สำนักพิมพ์ธรรมนิติ จำกัด.2539.

² ดร.พรนพ ทุกกะพันธ์. จริยธรรมทางธุรกิจ(Business Ethics). พิมพ์ครั้งที่4.(กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จามจุรีโปรดักส์.2544)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงหลักของการจัดทำบัญชีของสำนักงานรับทำบัญชี ว่าได้มีหลักจริยธรรมมาเกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีหรือไม่
2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักบัญชีโดยทั่วไปที่สามารถนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือ เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพทางการบัญชีแขนงหนึ่ง
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารกิจการ หรือผู้ที่สนใจในวิชาชีพการบัญชี